

Aanleiding: in de herstelopdracht (inspectie) van het ondersteuningsplan 2015-2018 is de omissie m.b.t. het terugplaatsingsbeleid genoemd. Inmiddels heeft het bestuur hiervoor een erratum (hoofdstuk 5.3.5.) opgesteld en verwijst naar een protocol.

Een concept protocol is tijdens de stadsdeelbijeenkomsten (directeuren en IB-ers) in Lelystad besproken, in het IB-netwerk van Dronten en in een apart overleg van directies S(B)O. De gemaakte opmerkingen zijn verwerkt.

Er ligt geen resultaatverplichting van een aantal terugplaatsingen op dit protocol.

Protocol Terugplaatsingsbeleid S(B)O BAO

(betreft de procedure en beleid terug- of overplaatsing naar het basisonderwijs vanuit s(b)o (artikel 18a WPO, lid 8d)

Inleiding

Binnen het SWV PO 2403 zijn eensluitende beleidsafspraken gemaakt en zijn de 'oude' en reeds bestaande protocol terugplaatsingstrajecten van het speciaal basisonderwijs naar de basisschool geïntegreerd. Met dit proces beoogt het SWV het terugplaatsingsbeleid een nieuwe impuls te geven om zodoende een warme overdracht van kinderen te bewerkstelligen. In het ondersteuningsplan heeft het SWV een korte toelichting geschreven in hoofdstuk 5.3.5.

Indicaties voor terugplaatsing

Primair evalueert de S(B)O jaarlijks samen met ouders de mogelijkheid om teruggeplaatst te worden naar het regulier basisonderwijs of vanuit het SO naar een lichte vorm van ondersteuning bij het SBO. Het ontwikkelingsperspectief is hierbij leidend. Om de wenselijkheid van terugplaatsing zorgvuldig te kunnen beoordelen is het van belang rekening te houden met de (specifieke) onderwijsbehoeften van het kind en enkele leerling-, ouder- en schoolfactoren.

De leerling

Het ontwikkelingsperspectief van de leerling is de basis voor de overwegingen tot terugplaatsing. Mocht de leerling boven het perspectief ontwikkelen dan is dit voor de school een belangrijk signaal voor een mogelijke terugplaatsing. Dat geldt ook voor leerlingen waar het uitstroomperspectief gehaald kan worden in het regulier basisonderwijs. In overleg met de begeleidingscommissie/ondersteuningsteam en de groepsleerkracht wordt nagegaan of de leerling terug geplaatst kan worden naar een lichtere vorm van ondersteuning of naar het regulier basisonderwijs. Daarbij wordt gelet op:

- leerprestaties c.q. het leerontwikkelingsniveau van de leerling in relatie tot zijn ontwikkelingsperspectief
- het sociaal-emotioneel functioneren van de leerling
- de taak en werkhouding van de leerling

in relatie met de mogelijkheden die er binnen het regulier onderwijs of voor SO binnen het SBO zijn.

Tijdens het onderwijs op de S(B)O school moet er sprake zijn van een duidelijke vooruitgang op het

gebied van de leer- en/of gedragsontwikkeling. Als de leerling zich sneller ontwikkelt dan je op grond van het door de school vastgestelde ontwikkelingsperspectief zou verwachten is dat een belangrijke indicatie/signaal voor terugplaatsing.

De vraag die dan beantwoord moet worden is: biedt het S(B)O nog voldoende uitdaging of kan een reguliere basisschool ook aan de onderwijsbehoeften van deze leerling voldoen?

Omdat het van belang is kinderen verantwoordelijkheid te laten dragen en aandacht te hebben voor de eigen inbreng verkennen de groepsleerkracht en ouders een eventuele terugplaatsing met het kind.

De ouders

De ouders van de leerling die in aanmerking komt voor terugplaatsing moeten in principe volledig achter een besluit tot terugplaatsing staan en met de beoogde basisschool een werkbare ouder-school-relatie aan willen gaan. Een besluit over terugplaatsing wordt derhalve zorgvuldig besproken met de ouders. Als de scholen onderling tot de conclusie komen dat de leerling teruggeplaatst kan worden, dan moet dat mogelijk zijn ook als ouders daarvan niet overtuigd zijn. Zeker als dit goed onderbouwd is kan mediation gewenst zijn.

De basisschool

De onderwijsbehoefte en de daaraan gekoppelde ondersteunings- en begeleidingsvoorstellen zijn in belangrijke mate richtinggevend bij de keuze van de basisschool waar het kind geplaatst gaat worden.

Het streven is om het kind terug te plaatsen naar de basisschool in de eigen woon- en leefomgeving of eventueel een school van herkomst.

Aspecten als nabijheid en bekendheid spelen een belangrijke rol. Daarnaast wordt gelet op het schoolondersteuningsprofiel van de basisschool. De basisschool moet in staat zijn de leerling niet alleen in het overgangsjaar, maar ook op langere termijn perspectief te kunnen bieden.

Dit betekent niet dat het vanzelfsprekend is dat de leerling naar de basisschool waar hij vandaan komt wordt teruggeplaatst. De wens van de ouders en het kind is hierbij belangrijk, maar vooral bepalend is het schoolondersteuningsprofiel van de basisschool voor de uitvoerbaarheid van de ondersteunings- en begeleidingsvoorstellen.

Stappenplan voor terugplaatsing

Intern traject in het S(B)O

Stap 1: de signalering

De ouders, intern begeleider of de groepsleerkracht kan een leerling voordragen op basis van het perspectiefgesprek. De begeleidingscommissie/ ondersteuningsteam van de school analyseert twee keer per jaar de didactische en sociaal emotionele ontwikkeling van iedere leerling in relatie tot zijn of haar ontwikkelingsperspectief. Daaruit volgt mogelijk een voorlopig positief advies tot terugplaatsing dat (in een leerlingbespreking) met de groepsleerkracht wordt besproken. Daarnaast kunnen ouders aangeven dat ze hun kind graag teruggeplaatst willen zien in het basisonderwijs. Ook dan wordt bovenstaande weg gevolgd.

Stap 2 volgt als de begeleidingscommissie/ondersteuningsteam van oordeel is dat verder onderzoek naar terugplaatsing wenselijk is.

Stap 2: oriënterend gesprek met de ouders

Indien terugplaatsing wenselijk wordt geacht, volgt een eerste oriënterend gesprek met de ouders.

In dit gesprek komen de volgende aandachtspunten aan de orde:

- Toelichting en onderbouwing van het advies tot terugplaatsing
- Verkennen van de ideeën van de ouders m.b.t. de terugplaatsing
- Verkennen van de voorkeur voor een bepaalde basisschool
- Overleg over het tijdspad, begeleiding en nazorg.

Stap 3 volgt als de ouders en de begeleidingscommissie van oordeel zijn dat verder onderzoek naar terugplaatsing wenselijk is.

Stap 3: oriënterend gesprek met de basisschool

Na overleg met de ouders, vindt er een oriënterend gesprek plaats tussen de directeur of de orthopedagoog/intern begeleider van de S(B)O school en directeur of intern begeleider van de basisschool. Onderzocht wordt of de onderwijsbehoefte van de leerling en het schoolondersteuningsprofiel van de basisschool met elkaar matchen.

Bij een positieve match volgt er een gesprek tussen leerkracht en/of IB-er van de S(B)O school en de leerkracht en/of IB-er van de basisschool. Dit wordt ondersteund met NAW gegevens en actuele gegevens omtrent het kind, het zogenaamde leerlingdossier. Dit dossier omvat in ieder geval:

- recente onderzoeksverslagen van psychiater, psycholoog, verslagen van logopedie, maatschappelijk werk e.d.
- een opsomming van de onderwijsmethodes die het kind gevolgd heeft
- het niveau dat bereikt is
- het verslag van de bespreking in de begeleidingscommissie
- de bevindingen van ouders die van belang zijn bij terugplaatsing
- de mening van de leerling over een mogelijke terugplaatsing
- de specifieke ondersteuningsbehoeften van de leerling (handelingsrichtlijnen).

De ouders nemen kennis van het leerlingdossier.

Indien de school akkoord gaat met de plaatsing stelt de S(B)O school de ouders schriftelijk op de hoogte van dit besluit en van de vervolprocedure.

Stap 4: opstellen Terugplaatsingsplan

Het S(B)O ondersteunt de basisschool gedurende de periode op basis van de behoefte van de basisschool.

Het S(B)O stelt hiervoor een terugplaatsingsplan op en bespreekt dit plan met de ouders, de leerkracht en intern begeleider van de basisschool. In het Terugplaatsingsplan staan de doelen, termijnen en evaluatiemomenten genoemd. Het Terugplaatsingsplan wordt ondertekend door de directeurs van beide scholen en door de ouders.

In het Terugplaatsingsplan zijn de afspraken vastgelegd over:

- de inhoud, de vorm, de tijdsduur en de frequentie van ondersteuning vanuit het S(B)O, waaronder de advies- en begeleidingsgesprekken (bv. coaching) met de leerkrachten en de intern begeleider, observatie op de basisschool en de bespreking van deze observaties met betrokkenen.
- de ondersteuning bij het opstellen van een leerplan en benoemen onderwijsbehoeften voor het groepsoverzicht en groepsplan.
- het geven van voorlichting aan de school over de onderwijsbehoefte van de leerling, de problematiek van de leerling en de eventuele effecten daarvan op het functioneren
- het tijdsplan w.o. de datum van definitieve terugplaatsing
- de kennismaking met de nieuwe school
- casus coördinatie tijdens de procedure terugplaatsing is benoemd

Het terugplaatsingsplan is vraag gestuurd, d.w.z. aansluitend bij de ondersteuningsbehoefte van de ontvangende school.

Indien een basisschool aangeeft niet aan de wens tot terugplaatsing te kunnen voldoen zal de S(B)O school een andere basisschool zoeken en stap 3 opnieuw doorlopen.

Stap 5: Besluit terugplaatsing

De basisschool nodigt de ouders uit voor een intake en kennismakingsgesprek. Behalve onderwijskundige zaken worden hier relevante zaken rond de procedure van de terugplaatsing besproken. Er is altijd sprake van een periode van zes weken met de mogelijkheid deze beargumenteerd met een periode van wederom zes weken te verlengen. In deze periode moeten, in overeenstemming met ouders, afspraken gemaakt worden welke lessen/dagen de leerling onderwijs volgt op de basisschool (symbiose). De leerling blijft ingeschreven op de S(B)O school. Als de ouders dit prettig vinden kan een vertegenwoordiger van het S(B)O bij dit gesprek aanwezig zijn.

Het besluit tot definitieve terugplaatsing wordt genomen na de zes weken of eventueel na een verlenging van zes weken. Het S(B)O meldt dit bij het Onderwijsloket van het SWV middels opgave van naam en leeftijd van de leerling, de ontvangende school en datum ingang.

Stap 6: uitvoering Terugplaatsingsplan

M.b.t. de terugplaatsing geldt een periode van zes weken waarin het kind ingeschreven blijft op de S(B)O school eventueel kan deze periode verlengd worden tot maximaal 12 weken.

Indien de basisschool en het S(B)O van mening zijn dat de terugplaatsing niet goed verloopt wordt dit besproken met de ouders van de leerling. Een besluit tot voortijdige beëindiging van het Terugplaatsingsplan wordt genomen in gezamenlijk overleg tussen de basisschool en de S(B)O. Ouders worden van het besluit op de hoogte gesteld.

Stap 7: Plaatsingsgesprek

Het traject eindigt met een evaluatiegesprek, respectievelijk plaatsingsgesprek. Deelnemers zijn vertegenwoordiger basisschool, vertegenwoordiger S(B)O en ouders. De school geeft zijn bevindingen van de afgelopen periode weer, de ouders doen dat vanuit hun invalshoek en het S(B)O doet dit t.a.v. hun ondersteunende activiteiten. Dit gesprek leidt tot een besluit tot plaatsing op de basisschool. Het S(B)O zorgt voor een kort verslag van het gesprek.

Ouders schrijven hun kind in op de basisschool.

Het S(B)O informeert het Onderwijsloket van het SWV middels een inhoudelijke onderbouwing.

Stap 8: Nazorg

De S(B)O monitort minimaal twee schooljaren de terugplaatsing. Naast het directe belang van een succesvolle terugplaatsing draagt dit bij aan een succesvolle en efficiënte uitwisseling van expertise. De S(B)O is samen met het SWV gedurende een schooljaar beschikbaar om de eventuele extra ondersteuning te organiseren.

Mocht na verloop van tijd blijken dat de ondersteuningsbehoefte het regulier basisonderwijs (voor SO eventueel SBO) overschrijdt dan vraagt het bevoegd gezag van het S(B)O een TLV aan middels een verkorte procedure.

Bekostiging

Het SWV ondersteunt een actief terugplaatsingsbeleid en faciliteert de terugplaatsingen door eventueel bemensing in te zetten voor consultatieve vragen of bemiddelende vragen. Bovendien draagt het SWV er zorg voor dat bij een eventuele omzetting van TLV dit vlot wordt afgegeven.

Bijlage

Formulier te gebruiken bij terugplaatsing (voorbeeld)

Het betreft een leerling die is ingeschreven op een school speciaal (basis)onderwijs en voor een deel van de week feitelijk onderwijs volgt op een andere school. (Zie WPO art. 15 lid 1).
De school waar de leerling feitelijk onderwijs volgt is verantwoordelijk voor de leerling.
De school waar de leerling feitelijk onderwijs volgt dient na te gaan of de W.A.-verzekering van de school voor deze leerling van toepassing is.

Naam van de school waar de leerling is ingeschreven: .....

Adres: .....

postcode en plaatsnaam: .....

Telefoonnummer: .....

De directeur van boven genoemde school geeft hierbij toestemming aan de ouders/verzorgers van de hierna te noemen leerling hun kind onderwijs te laten volgen op de hierna te noemen school op de volgende dagen en tijden:

.....
.....

Naam leerling: .....

Adres: : .....

Ontvangende school

Naam school: .....

Adres: : .....

Telefoonnummer: .....

_____
Handtekening ouders/verzorgers

_____
Handtekening directeur
van de school waar de
leerling is ingeschreven

_____
Handtekening directeur
van de ontvangende school